

Kouvolan kansalaisopiston toimintasuunnitelma lv 2023–2024

Toiminnan perusteet

Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omatoimiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi (laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632 2.2 §). Oppilaitoksen tulee laatia opetuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus (6.1 §).

Kansalaisopiston toiminta liittyy kiinteästi Kouvolan kaupunkistrategiaan 2023–2032. Vapaa sivistystyö on ytimeltään elinikäistä oppimista, joka on osa jokaisen aktiivista elämää. Kurssit ja opiston tapahtumat ovat osa Kouvolan värikästä pelikenttää sekä kulttuurin että liikunnan näkökulmasta. Opisto kutsuu yhdessä tekemiseen ja kursseille ovat tervetulleita kaikki kuntalaiset iästä ja koulutustasosta riippumatta. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Kouvolan kansalaisopisto on osa kaikkien kampusta tarjoten tutkintoon johtamattoman vapaan sivistystyön opintojen lisäksi taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti (laki taiteen perusopetuksesta 1998/633) liikunta- ja kulttuurilautakunnan 2018 hyväksymien opetussuunnitelmien mukaan kuvataiteessa, käsityötaiteessa, mediataiteessa, sanataiteessa, teatteritaiteessa ja musiikissa. Kouvolan kansalaisopisto toimii Jyväskylän yliopiston yhteistyöoppilaitoksena tarjoten mahdollisuuden suorittaa avoimen yliopiston perusopinnot kasvatustieteessä, erityispedagogiikassa ja draamakasvatuksessa. Tarjoamme myös maahanmuuttajille suunnattua kieli-, luku- ja kirjoituskoulutusta (lautakunnan hyväksymä opetussuunnitelma 2018).

Kurssisuunnittelun perusteet

Kansalaisopiston kurssisuunnittelun tulee vastata paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin sivistystarpeisiin. Kuntalaisilta saadaan tietoa kurssitoiveista mm. kurssipalautteen yhteydessä, kaupungin palautekanavan kautta ja muissa yhteydenotoissa. Näiden lisäksi pyrimme toteuttamaan palvelumuotoilua, jotta asiakasymmärrystä saataisiin koottua systemaattisesti. Myös nykyiset ja uudet opettajat ideoivat ja tekevät kurssiehdotuksia. Kurssit toteutuvat, kun ilmoittautuneita on riittävästi. On myös mahdollista toteuttaa rinnakkaiskursseja, mikäli se on tila ja opettajaresurssit huomioiden mahdollista. Mikäli kurssille ei ole tullut riittävästi ilmoittautuneita, kurssi perutaan.

Kursseja suunnitellaan toteutettavaksi eri puolille kaupunkia. Etelä-Kouvolan kurssitarjonnasta vastaa Kymenlaakson opisto. Kansalaisopisto on ketterä ja joustava koulutuspalveluiden tarjoaja, joten meillä on valmius järjestää myös myyntipalvelukoulutusta asiakkaan tarpeen mukaan. Eripituisien kurssien lisäksi tärkeänä osana toimintaamme ovat tapahtumien järjestäminen, kotitalousneuvonta ja yhteisöllisten tilojen tarjoaminen. Järjestämme taiteen perusopetusta kuudessa taideaineessa. Tarjoamme myös mahdollisuutta avoimen yliopiston opintoihin.

Lukuvuodelle 2023–2024 on suunniteltu kursseja n. 640 ja yhteensä suunniteltuja tunteja n. 24400. Määräaikaiset tuntiopettajat (n. 140) vastaavat suurimmasta osasta opetuksesta eri pituisilla kursseilla.

Lukuvuoden 2023–2024 painopisteitä

Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat voineet viedä opiskelijoidensa opintosuorituksia Koski-tietovarantoa parin vuoden ajan. Lukuvuonna 2023–2024 Kouvolan kansalaisopistossa jatketaan edellytyksien luomista osaamisperusteisten kurssien luomiseen eri ainealueille. Kymenlaakson vapaan sivistystyön opettajuuden kehittämishankkeelle saatiin jatkoaikaa ja hankkeen yhtenä teemana on osaamisperusteisuus sekä siihen liittyvien toimintatapojen maakunnallinen kehittäminen. Vuoden 2023 alusta lähtien myös taiteen perusopetuksen opintosuorituksen on mahdollista viedä Koski-tietovarantoon. Taiteen perusopetus pohjautuu opetussuunnitelmaan ja on tasolta toiselle etenevää opiskelua, joten osaamisperusteisuus ja opintojen arviointi on luonteva osa taiteen perusopetusta. Toteuttamalla koulutusta osaamisperusteisesti siirrytään opetuskeskeisyydestä oppimiskeskeisyyteen sekä opetussisällöistä oppimistuloksiin ja osaamiseen. Edellytyksenä kansalaisopiston opintosuoritusten viemiselle Koski-tietovarantoon on, että 1) koulutus on kuvattu osaamisperusteisesti 2) opetuksen laajuus on kuvattu opintopisteinä ja 3) opiskelijan osaaminen on arvioitu. Lukuvuonna 2023–2024 osaamisperusteisina kursseina tarjotaan Studeon Espanja 1–3 –kurssit. Lukuvuoden aikana kehitetään edelleen arviointimenettelyä, luodaan opiston sisäinen prosessi osaamisperusteisille kursseille ja vahvistetaan hallinnon Koski-tietovarantoon liittyvien toimenpiteiden osaamista.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa jatkuu lukuvuonna 2023–2024. Osana lasten päiväkotipäivää tarjotaan kuvataiteen, musiikin ja sanataiteen perusopetusta. Lukuvuoden aikana 12 päiväkotia ja 60 lapsiryhmää on mukana taidekasvatuksen yhteistyössä. Taidekasvatuksen vahvistaminen päiväkodeissa on varhaiskasvatuksessa olevien lasten luovuuden ja itseilmaisu kehittymisen kannalta hyödyllistä. Yhteistyön muina hyötyinä ovat ensinnäkin päiväkotipäivän aikana tapahtuva taiteen perusopetuksen sisältöjen tarjoaminen lapsille, jolloin hoitopäivän jälkeen vanhempien ei tarvitse kuljettaa lasta taideharrastuksen pariin. Toiseksi lasten ja vanhempien tietoisuus taiteen perusopetuksesta kasvaa ja he löytävät jatkossa paremmin tiensä vaikkapa kansalaisopiston lasten ja nuorten kursseille. Kolmanneksi myös päiväkodin henkilöstön taidekasvatuksen osaaminen paranee, kun he ovat mukana taideaineiden opettajien vetämillä oppitunneilla.

Lukuvuoden 2023–2024 toiminnan keskiössä tulee olemaan tapahtumien ja viestinnän kehittäminen. Korona-ajan jälkeisenä aikana voidaan jälleen järjestää monenlaisia tapahtumia, joissa esimerkiksi esitellään kansalaisopiston kursseilla hankittua osaamista. Perinteisten näyttelyiden ja musiikkimatineoiden lisäksi teatteritaiteen festarit ovat vakiinnuttamassa paikkansa. Tapahtumien yhteinen ideointi ja kehittäminen on tarpeen, jotta voidaan hyödyntää opetus- ja muun henkilöstön osaamista. Viestinnällä on yhä keskeisempi rooli opiston toiminnan esille tuomisessa ja näkyväksi tekemisessä. Opinto-oppaan ja kevään ilmoitusliitteen lisäksi sosiaalisen median ja nopean reagoinnin ad hoc -viestinnän rooli on kasvanut. Viestinnän resurssit ovat riittämättömät tarpeeseen nähden.

Lukuvuonna 2023–2024 tiivistetään yhteistyötä Kuusankosken Teatterin kanssa. Kansalaisopiston maksaa ohjaajan palkan syys- ja kevätlukukausilta, jonka vastineeksi teatteri sitoutuu tuottamaan 2–4 esitystä. Esitysten näyttelijät ovat näin ollen opiston kurssilaisia.

Toiminta-aika

Kouvolan kansalaisopiston työaika on 12 viikkoa syksyllä ja 12 viikkoa keväällä. Opetus alkaa 4.9.2023 ja päättyy pitkien kurssien osalta huhtikuun puolivälissä 2024. Viikko 43 on syysloma ja viikko 9 hiihtoloma. Kevätlukukaudelle suunnitellaan uusia kursseja, joista tiedotetaan erillisellä ilmoitusliitteellä. Myös kesäkurssit ovat mahdollisia. Syyslukukauden ilmoittautuminen alkaa 29.5.2023. Kurssitarjonta löytyy täältä <https://uusi.opistopalvelut.fi/kouvola/fi/>

Toimisto on avoinna asiakaspalvelulle maanantaista torstaihin klo 10–15 syyslukukaudella 21.8.–5.12.2023 ja kevätlukukaudella 8.1.–6.6.2024. Perjantaisin toimisto on suljettu asiakaspalvelulta. Toimisto on suljettu vko 43 (syysloma) ja vko 9 (talviloma). Opiston kesälomat keskittyvät kesäheinäkuulle, jolloin asiakaspalvelu on suljettu.